



## Αἱ «Βοσπορίδες»

Τόπος: Ποιητικές πικρίες  
 Αθ 26 Αχ. 2ον 1940

Εἰς τὸ Ἡμερολόγιον Σκόκου τοῦ 1911, ὁ Ν. Βασιλειάδης δημοσιεύει τὸ κατωτέρω ἄγνωστον, ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, γράμμα τοῦ ποιητοῦ Βιζυηνού, πρὸς τὸν Ἡλ. Τανταλίδη, διὰ τὴν ἐκδόσιν τῶν «Βοσπορίδων» του, ποὺ ἄλλως τε δὲν ἐπραγματοποιήθη τότε.

«Σεβαστέ μου διδάσκαλε!

»Μὴ μὲ μαλῶσετε ἂν ἐμβαίνα με λερωμένα σαρούχια εἰς τὸ κατάρτιον σὰς κατώγιν.

»Εἶμαι χωριατοπαῖδι, καθὼς γνωρίζετε καὶ ἐχὼ διανύσει μακρὸν πολὺ μακρὸν καὶ λασπωμένον δρόμον ἕως οὗτο φθάσω εἰς τὸ ὠροῖον καὶ τεπτόν νησάκι σας. Θὰ μὲ εἰπῇτε βεβαίως: αὐτὸ ἀντιπῶναι εἰς τὰς λεπτὰς συνθέσας καὶ τὰ λεπτότερα ἤδη τῶν χρόνων μας καὶ δὲν ἐπρεπε νὰ ἔλθης τόσο ἀργὰ καὶ τόσο λασπωμένος, ἀφοῦ μάλιστα, καθὼς μὰς εἶπαν, ἔχεις, δὲν ἤξευρω ποθεν λαδών, ἓνα μικρὸ φτερωτὸ ἀλογάκι, τοῦ ὁποῦ ἡ δύνασιν νὰ κάμῃς χρήσιν καὶ νὰ μὴ χρονίσῃς τόσο πολὺ καθ' ὁδὸν καὶ νὰ μὰς ἔλθῃς ἐδῶ πεζὸς καὶ ἐπομένως λασπωμένος.

»Συμπάθειο, διδάσκαλέ μου. Τὰ ἀλογάκι ἐπαθε κατὰ τὴν παρελθούσαν κακοχειμῶνιά, ἔνεκα πολλοῦ φόρτου καὶ ὀλίγη προαῖς ἀπὸ ἀτροφίας. Διὰ τοῦτο, εἰς τὸ καλοκαίρι, μοῦ ἐδούλε ἐπὶ τὰ χερσὶ καὶ βόσκει τὰρα δὲν ἤξευρω σὲ ποῖο λειβάδι.

»Λυπούμαι διὰτὶ δὲν ἤμπορα νὰ δικαιολογήσω τὸν ἐνταῖον καὶ τὸ: διὰτὶ ἐρχομαι τόσον ὥρως καὶ πάρωρα. Πιστεύω ὅμως ὅτι θὰ μὲ συγχωρήσετε. Ἐνὸς μάλιστα ὅτι ἡ θύρα σας εἶνε δι' ἐμὲ ἀνοιχτὴ κατὰ πάσαν ὥραν.

Κί' ἂν ἦν ἀργὰ καὶ σκοτεινὰ κ' ἡ ὥρα περασμένη, ἢ θύρα θάνοιχτ' ἀγρυπνᾷ κ' ἡ Ἀγαπὴ προσμένει. Δὲν ἔφη ἀληθὲς ὅτι μὲ περιμένετε.

»Καὶ περιμένετε βεβαίως σὰν καλὴ γαμπτική νὰ σὰς φέρω κανὴν δροσερὸ στεφάνι ἀνθοκημίας ἀπὸ τὰ χλωρὰ τῆς Γερμανίας, λειβάδια. Ἡ προσδοκία σας, ὅσον ἀποβλέπει τὴν καλὴν μου πρόθεσιν, δὲν θὰ διαψευσθῇ: τὸ στεφάνι ὁμως, τὸ ὁποῖον σὰς φέρω, δὲν εἶνε ἀπὸ τὴν συννεφώδη καὶ ψυχρὰν ἀτμόσφαιραν τοῦ τόπου τούτου καμωμένων. Τὸ ἔχω πλέξει ἀπὸ τ' ἀνθλίαν ἐκείνην, τὰ ὁποῖα θάλλουν παρὰ τὰς ὥραιάς τοῦ Βοσπόρου σας ὄχθας. Τὸ συνέθεσα ἀπὸ λουλούδα τοῦ δροσεροῦ νησιῦ σας, ἀπὸ ἀνεμώνας τῆς Ἀττικῆς καὶ προσέθηκα ὀλίγον θυμὸν τοῦ βουνοῦ Δυστυχῶς εἰς τὰς ἀνεπιδεξίους χεῖρας μου ὑπέφεραν τὰ ἄθωα ταῦτα πλάσματα πάρα πολὺ καὶ ἐχλωμάσαν ὄχι ὀλίγον.

»Καὶ διὰ τοῦτο, φαίνεται, ἴσα-ἴσα οἱ ἐξ Ἀθηνῶν, θέλοντες νὰ μετριάσωσιν τὴν ἀσχημάδα τους ἢ νὰ χαρίωσιν εἰς τὸ στεφάνι τοῦτο νέον χρωματισμὸν καὶ νέαν εὐωδίαν, προσέθηκαν εἰς αὐτὰ καὶ ἡ εἰς μεγάλην ποσότητα, τοῦ Περνασσοῦ τὴν δάφνην. Ἄν τὰ εὐώδη ἀλλὰ πικρὰ ταῦτα φύλλα ταιριάζουν κοντὰ εἰς τὰ λεπτοφυῆ καὶ ἀσθενῆ μου ἀνθλίαν, ἀφήνω σὰς νὰ κρίνετε.

»Ἐγὼ, πολὺ διστάζων περὶ τούτου, ποιῶμαι ἐφεσιν τῆς κρίσεως καὶ ἐκθέτω τὴν συλλογὴν μου πρὸ τῶν καθαρῶν ὁμμάτων καὶ ὑπὸ τὴν ὀφθαλμὸν τοῦ φιλοκάλου δημοσίου.

»Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἓνας θὰ κλείσῃ τὸν δεξιὸν ὀφθαλμὸν καὶ θὰ

στρέψῃ τὸν ἄλλον πρὸς τὸ αὐτὸ πλὴν ἀντιστρόφως: τρίτος τις θὰ ζαρῶσῃ τὰ μούτρα του, ὡς ἂν ἐπιτελήνῃ δράμα ξεῖδι: καὶ πολλοὶ θὰ σφαλίσουν τ' αὐτιά καὶ θὰ μὰς στρέψουν τὴν ράχιν.

»Ἐλπίζω μάλιστα, ὅτι οὐδεὶς θὰ φανῇ «ἄσων, ἄρον, σταύρωσον πύλον» πρὸς τοῦ μαθητοῦ σας, ὅστις καὶ ταύτην τὴν φράσιν ἀφίεται καὶ αὐτὸς καὶ ἡ «Βοσπορίς» του

εἰς τὴν σύστασιν καὶ τὴν προστασίαν σας. «Εἰδιάλεξε τὸν καιρὸ νὰ πωλήσῃς τραγούδια, θὰ μὲ πῇτε. Δὲν ἤξευρες ὅτι ὁ κόσμος ἐδῶ ἀναψε καὶ κόρωσε; Αὐτὸς ἔχει τὰ δύο ποδάρια σ' ἓνα παπαῦτσι, ἐκεῖνος πῆρ' ἡ γούνα του φωτιά, ἐκεῖνος πέραςε τὴ φούρκα σὺν λαίμῳ του καὶ σὺ ἄλθες νὰ μὰς ψάλλῃς «λῆρι-λῆρι;»

»Καλὰ δά! ἴσα-ἴσα αὐτὰ ὅλα μὲ κατέπεισαν νὰ δώσω εἰς τοὺς ἀληθεῖς ἀνθρώπους, τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες ἔμαθον νὰ φιλοσοφῶσι περὶ τῆς ἀστάσις τῶν πραγμάτων, ἐν μέσῳ κατὰλληλον νὰ φαιδρύνῃ ὀλίγον τὰ πρόσωπα τῶν καὶ νὰ τοὺς ἀπασχολήσῃ μικρὸν ἀνακουφίζον τὰ βεδαρμένα τῶν πνεύματα.

»Περὶ τῶν δυντῶν ἐκείνων, τὰ ὁποῖα μὴδὲν ἐκ τῆς ζωῆς τῶν μέχρ' οὗτο διδασκέντα σφόν θέλουν καὶ καλὰ νὰ πέσωσι σὺν γιγασί, οὐδεὶς λόγος, ἐννοεῖται. Τοῦτο δύνανται καὶ μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς «Βοσπορίδος» νὰ τὸ πράξωσιν.

»Διὰ τοῦτο ἐπιτροπεύσατε, παρακαλῶ, τὴν ὀφθαλμὴν ἀλλὰ φαιδρὸν ταύτην κωμῆν τοῦ Βοσπόρου καὶ συστήσατε αὐτὴν εἰς τὴν εὐνοίαν τῶν φίλων καὶ τῶν φίλων σας, πρὸ πάντων δὲ στείλατέ μοι μίαν ἀγγελίαν μου εἰς τὴν ἐν Ἀθῆναις κυρίαν Βολτατζή μαζί μὲ τὰ σεβασμάτα μου καὶ ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς φιλήσω τὸ χερί.

»Γ. Μ. Βιζυηνός»

Υ. Γ. Αἱ ἀγγελίαι δύνανται νὰ πεινωσὶ παρ' ὑμῖν μέχρις Ὁκτωβρίου.

Göttingen Nicolausberg Weg N.I.

★

Ἐπέρσαν ὀκτὼ ὀλόκληρα χρόνια, ὅταν ὁ ποιητὴς ἐξέβιδε σὺν Λονδίνον τὰς «Ἀθίδας Αὔρας» του. Εἰς τὴν τελευταίαν σελίδα τούτων ὁ Βιζυηνός ἀνέγραφε ὅτι ἔχει ἀνέκδοτα τρία ἀκόμη συγγράμματα. Τὰς «Βοσπορίδας». Τὰ «παιδικὰ ποιήματα». Καὶ τὰ «Νεοελληνικὰ διηγήματα». ε"Ἄν — ἔγραφε — θελήσουν μερικοὶ νὰ πραγματοποιήσουν τὴν δημοσίευσιν ἑνὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων, ἂς δηλώσουν τὴν θέλησιν τῶν εἰς τὸν συγγραφέα εἴτε εἰς τὸν ἐκδότην κ. Τρυβνερῶ. Καὶ δὲν ἐπαρουσιάσῃ κανεὶς!

Ὡ, οἱ ἄνθρωποι τοῦ νεύματος καὶ μάλιστα οἱ ποιηταί! Πλάττουν μὲ τὸ αἷμα τῆς ψυχῆς των, θυσιάζον τὴν τελευταίαν ρανίδα καὶ προσπαθοῦν νὰ ἐμβουν στὴν θείαν, τὴν οὐράνιαν αὐλὴν τοῦ πλάστου. Νὰ πάρουν τὸ χρυσὸ σφυρὶ, τὴν πῆχυν τὴν καλὴν. Ἐστὶ ὁ ποιητὴς

ἐκεῖ στὸν οὐρανὸν σιμὰ σὲ θέσι διὰλεχτῇ μὲ τὰ τραγούδια πολεμᾷ νὰ κτίσῃ κάτι τι.

Ἀλλοίμονον! κανεὶς δὲν νοιώθει τοὺς πόνους, τὸν σκοπὸν του. Περνᾷ ὁ καθεὶς ἀδιάφορος εἴτε περνᾷ καὶ ἀπορεῖ.

Διαβαίν' ὁ κόσμος κ' ὁ κοσμᾷς καὶ στέκει κ' ἐρωτά:

—μὲ τὰ σωστά σου πολεμᾷς ἢ κάμνεις χωράτια;

Ὁ ποιητὴς ποὺ ἔγραψε αὐτοὺς τοὺς στίχους δὲν ἀπόρησε βέβαια, ὅταν εἶδε πὺς ἔμειναν ἀνέκδοτα αἱ «Βοσπορίδες» του.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

ούχιον ἐδύθισεν ἐν  
 αντιτορπιλικὸν τοῦ  
 αἰώνου» καὶ ἐν ἐμ-  
 ὀπλοῖον ἐπτά χιλι-  
 ν, τὸ ὁποῖον μετεῖ-  
 ς ἰσχυρῶς προστα-

# ΑΝΑΛΗΨΙΣ ΔΡΑΣΕΩΣ

Ἀυγόσπουτο, (Ἀθ.  
 πρακτορεῖον Στέ-  
 νοὶ ὅτι ἡ ἐφημερί-  
 «Ρόμα», ἀσχολου-  
 ῖν γερμανικὸν ἀπα-  
 αρδισμὸν τῶν ἑρε-  
 τῶν, γράφει ὅτι ἡ  
 ὠν ἀτμοσφαιρικῶν  
 πέτρεψε τὴν ἀμε-  
 ρψιν τῆς γερμανι-  
 κικῆς δράσεως κα-  
 γλίας, μὲ ἀποτελέ-  
 ρετικῶς σφοδρὰ, ἰ-  
 ὦν τῶν ἀεροδρομῶ-  
 ὀχῆς τοῦ Λονδίνου,  
 ηχανικῶν κέντρων,  
 ν ἀεροπορίας, λι-  
 πομπῶν καὶ ἰδίως  
 ν ναυτικῆς δάσεως  
 οὐθ, ἡ ὁποία ἀπο-  
 γαλύτερον στρατι-  
 να τῆς Ἀγγλίας  
 ἐν ἀποτεφρωμένῳ  
 ὡ ἰταλικῇ ἐφημε-  
 οῖ ἐπὶ πλέον οἱ ὁ  
 τοῦ Ντόβερ ἀρχί-  
 τεύῃ περισσώτερον  
 ρμανικοὺς βομβαρ-  
 ρὰ εἰς τὰς προπο-  
 φλαρίας τοῦ  
 οῦ καὶ τοῦ ὑποὺρ-  
 φ Κούπερ. Ὁ πλι-  
 Ντόβερ ἐκκενώνει  
 περιοχὴν, δημιουργ-  
 ῖν Ἀγγλίας τὸ θλι-  
 α τῶν περιπληγω-  
 φύγων.

ΥΠΕΡΟΧΗ